

1182
24.12.2018

101782

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Öğretmenlerin atanmaması sorunu başka sorunları da beraberinde getirmiş olup ücretli ve sözleşmeli öğretmenlik modellerinin maruz bıraktığı mağduriyetlere ilişkin çalışmalar yürütülmesi ve gerekli önlemlerin tespiti amacıyla Anayasa'nın 98 inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 104 üncü ve 105 inci maddeleri gereği, Meclis araştırması açılmasını arz ederim. 24.12.2018

Meral DANIŞ BEŞTAŞ

① **HDP Siirt Milletvekili**

GEREKÇE ÖZETİ

Milli Eğitim Bakanlığı tarafından yapılan açıklamalarda öğretmenlerin istihdamlarına ilişkin atıflar kadrolu ve sözleşmeli öğretmenlik modeline göre tanımlanmış olsa da bu alanda en önemli sorun alanlarından birisi de “ücretli öğretmenlik” modelidir. Ücretli öğretmenlik sistemine göre “ek ders karşılığı” ücret ödemesi yapılarak çeşitli branşlarda öğretmen istihdam edilmektedir. Böylelikle ataması yapılmayan öğretmen sayıları daha az gösterilmekte ve yine okullarda çeşitli branş dersleri bu sayede devam edebilmektedir. Ancak mesele incelendiğinde modern kölelik sisteminin öğretmenlere dayatıldığı bir sistem ile karşı karşıya olunduğu açıktır. Konunun tüm boyutları ile değerlendirilmesi ve alınacak önlemlerin tespiti son derece elzemdir.

GEREKÇE

Eğitim sisteminin mevcut sorunlarından birisi de kuşkusuz öğretmenlerin maruz bırakıldığı güvencesiz çalışma koşullarıdır. Yıllardır ataması yapılmayan öğretmenlerin derdine derman olacak nitelikli düzenlemeler yapılmadığı gibi OHAL sürecinde yayımlanan KHK'lerle on binlerce öğretmen ihraç edilmiş ve sözleşmeli öğretmenlik modeli kurumsallaştırılmıştır. Öğretmenlerin atamalarının gerçekleştirilmemesi akabinde yerleştirilen bu sistem ile görünürde öğretmenlerin istihdam sorununa çözüm gibi dayatılmış olsa da bunun özlük haklarının gaspı niteliğinde olduğu açıktır. Eğitim sisteminin daha nitelikli hale gelmesinin öncelikli koşulu ise öğretmenlerin iş güvencelerinin sağlanması, özlük haklarının temini ve kuşkusuz maaşlarının artması ile mümkün olacaktır.

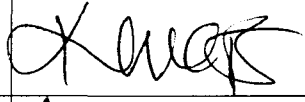
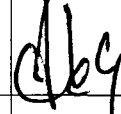
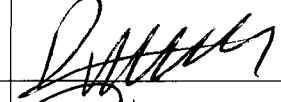
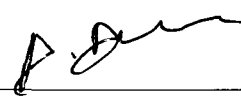
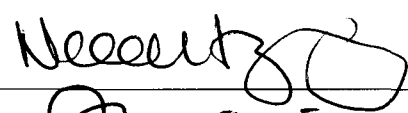
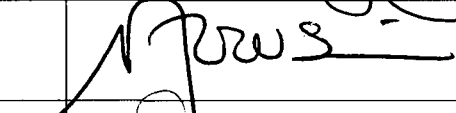
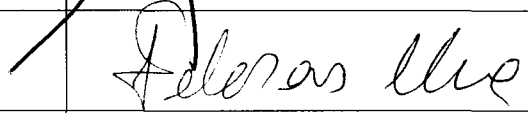
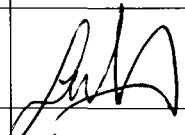
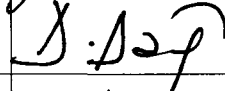
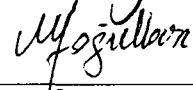
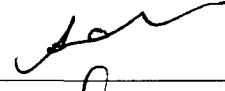
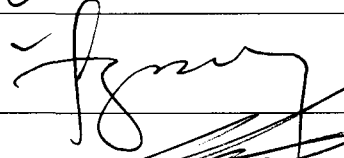
Milli Eğitim Bakanlığı tarafından yapılan açıklamalarda öğretmenlerin istihdamlarına ilişkin atıflar kadrolu ve sözleşmeli öğretmenlik modeline göre tanımlanmış olsa da bu alanda en önemli sorun alanlarından birisi de "ücretli öğretmenlik" modelidir. Ücretli öğretmenlik sistemine göre "ek ders karşılığı" ücret ödemesi yapılarak çeşitli branşlarda öğretmen istihdam edilmektedir. Böylelikle ataması yapılmayan öğretmen sayıları daha az gösterilmekte ve yine okullarda çeşitli branş dersleri bu sayede devam edebilmektedir. Ancak mesele incelendiğinde modern kölelik sisteminin öğretmenlere dayatıldığı bir sistem ile karşı karşıya olunduğu açıktır. Şöyle ki; ücretli öğretmenlik sistemine göre öğretmenler ayın yalnızca 15 günü sigortalı olarak gösterilmekte ve ders başına 13.90-TL ücret almaktadırlar. Ayrıca bir öğretmen haftada 30 saatin üzerinde derse girememektedir. Çoğu öğretmen haftada 30 saatin çok altında derse girmekte olup aldıkları ortalama maaş tutarı bin lira düzeyindedir. Bu rakamlar asgari ücretin dahi oldukça altında olup hiçbir sosyal güvencesi olmaksızın çalışmak durumunda kalan binlerce öğretmenin varlığı ise son derece vahim bir tabloya tekabül etmektedir. Üniversite eğitimi ve pedagojik formasyonunu tamamlamış binlerce öğretmene reva görülen bu sistem eğitim sisteminin temelinden çökmüş olduğunun da bir başka ifadesidir. Bu noktada ifade edilmesi gereken önemli bir diğer husus da ücretli öğretmenlik yapanların bir kısmının öğretmenlik dışında başka alanlardan mezun kişiler olmasıdır. Mesleki bilgi ve pedagojik formasyon gibi öğrencilerin durumlarına oldukça uzak meslek gruplarının öğretmenlik yapıyor olmaları da kabul edilemezdir. Ayrıca Bakanlık verilerine göre 117 bin 403 öğretmen açığı olduğu, ancak bu sayının 400 binlerde olduğu gerçeğinden hareketle eğitim sisteminde bu kadar çok açık varken başka meslek gruplarından kişilerin branş derslerine girmeleri ve bunun yanı sıra pedagojik formasyonlarını tamamlamış yüzbinlerce öğretmenin istihdam dışı bırakılması da izaha muhtaçtır.

Geçtiğimiz haftalarda TBMM'de bütçe mesaisi gerçekleştirilmiş ve kurumların bütçeleri tartışılmıştır. Milli Eğitim Bakanlığının bütçe sunuşlarında öğretmenlerin kadrolu ve sözleşmeli olmak üzere durumlarının değerlendirilmiş olması karşısında ücretli öğretmenlerin mağduriyetine ilişkin tek bir açıklama dahi yapılmamış olması bu sistemin ne kadar kabul edilemez olduğunun da bir yansımasıdır. Hâlihazırda 59 bini sözleşmeli olmak üzere toplamda 920 bin 524 öğretmenin görev yaptığı bilinmektedir. Diğer yandan ücretli öğretmenlik yapanların sayıları Bakanlık verilerinde yer almazken

kamuoyuna yansıyan bilgilere göre 5 bin öğretmenin bu koşullarda görev yaptıkları bilinmektedir. Milli Eğitim Eski Bakanı Sayın İsmet Yılmaz'ın 27.11.2017 günlü "Devlet okullarında ek ders karşılığı çalışan ve 5 yılını doldurmuş olan ücretli öğretmenlerimizin KPSS puanı ve üç katı şartına bakılmaksızın mülakata alıp bir nebze de olsa mağduriyetlerini gidereceğiz." şeklindeki açıklamasının ardından Torba Yasa'ya konulmuş olan 652 Sayılı KHK'nin geçici 15. Maddesiyle 5 bin ücretli öğretmen ataması kararı 27 Mart 2018 günü parlamentoda kabul edilerek aynı gün Resmi Gazetede yayımlanmıştır. Her ne kadar başvuru şartları 540 prim gününü tamamlamış olmak, 2017-18 eğitim-öğretim yılında aktif olarak görev almış olmak ve KPSS'den 50 puan ve üzeri almış olmak şeklinde açıklanmış olsa da prim gün sayısının her il için farklı hesaplanmış olması, yasada 50 puan olarak ifade edilen KPSS baraj şartının yönetmelikte 60 olarak ifade edilmiş olmasının beraberinde telafisi mümkün olmayacak mağduriyetleri getirdiği açıktır. Yine mülakat aşamasında sorulan soruların tamamını doğru yanıtladıkları halde mülakat puanı olarak KPSS puanı gösterilen öğretmenlerin olduğu da bilinmektedir. Bu durum ise başlı başına mülakat uygulamasına aykırılık teşkil etmektedir. Nitekim bu düzenlemenin hayata geçirilmesinin ardından binlerce ücretli öğretmen kadro imkânına kavuşamamıştır. Aralarında 15-16 yıl boyunca ücretli öğretmenlik yaptığı halde kadro alamayan öğretmenlerin varlığı, Anayasa'nın eşitlik ilkesine aykırı ve güvence altında olan çalışma hakkının da gaspı anlamına gelmektedir.

Bu konunun derhal TBMM gündemine alınması, ücretli öğretmenlerin mağduriyetlerinin araştırılması ve alınacak önlemlerin belirlenmesi acil gündemler arasındadır. Bununla birlikte yıllardır atamaları gerçekleştirilmeyen öğretmenlerin atamalarının yapılması, sözleşmeli ve ücretli öğretmenlik sistemlerinden vazgeçilerek öğretmenlerin kadro haklarının sağlanarak maaşlarında iyileştirilmelerin gerçekleştirilmesi eğitim sisteminin işlerliği ve niteliği için olmazsa olmaz koşullardandır.

2

1	AYHAN BİLGİN	KARS	
2	TULAY HATİMOĞULLARI ORUÇ	ADANA	
3	KEMAL PEKÖZ	ADANA	
4	ABDULLAH KOÇ	AĞRI	
5	BERDAN ÖZTÜRK	AĞRI	
6	DİRAYET DİLAN TAŞDEMİR	AĞRI	
7	FİLİZ KERESTECİOĞLU	ANKARA	
8	KEMAL BÜLBÜL	ANTALYA	
9	AYŞE ACAR BAŞARAN	BATMAN	
10	NECDET İPEKYÜZ	BATMAN	
11	MEHMET RÜŞTÜ TIRYAKI	BATMAN	
12	FELEKNAS UCA	BATMAN	
13	ERDAL AYDEMİR	BİNGÖL	
14	SALİHE AYDENİZ	DİYARBAKIR	
15	DERSİM DAĞ	DİYARBAKIR	
16	MUSA FARİSOĞULLARI	DİYARBAKIR	
17	SEMRA GÜZEL	DİYARBAKIR	
18	ADNAN SELÇUK MIZRAKLI	DİYARBAKIR	
19	HİŞYAR ÖZSOY	DİYARBAKIR	
20	GARO PAYLAN	DİYARBAKIR	

21